

kommet en Henvendelse, som der derfor ikke har været Lejlighed for Udvalget til at behandle, og hvori hun anmoder os om at forandre Ordet „Forbundslov“ i Titelen paa Lovforslaget til det efter hendes Mening mere nordiske Ord „Sambandslov“, der stemmer mere med den islandske Titel. Denne Henvendelse er, som sagt, ikke behandlet i Udvalget, fordi den er kommet i sidste Øjeblik. Jeg har set Forslaget i Pressen tidligere og i og for sig glædet mig over den Velvillie, hvormed Fruen har set paa og skrevet om hele dette Lovforslag. Fruen henviser til, at Ordet „Forbund“ ifølge dansk Ordbog er af tysk Afstamning. Selv om jeg og de fleste, maaske alle her i Tinget, er Venner af at bruge gode, danske Ord i Stedet for fremmede, hvor vi har lige saa gode og bedre danske, og ogsaa er Venner af en Udvikling af Sproget med Nydannelser af dansk og nordisk Rod, og selv om vi mener, at dette er at foretrække fremfor en Overfyldning af vort Sprog med nyttige Fremmedord, vil jeg dog tro, at skulde vi til at rense alle nedertyske Ord, som vi har faaet i Slutningen af Middelalderen og i Begyndelsen af den nyere Tid, ud af vort Sprog, vilde det blive fattigt, søgt og kunstigt. Jeg kan derfor ikke tilraade, at vi tager Hensyn til Henvendelsen. Ordet „Forbund“ har saa gammel Hævd i det danske Sprog, at jeg ikke synes, der er nogen Grund til at undgaa det.

Jeg skal altsaa anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Johan Knudsen: Ved det foreliggende Lovforslags første Behandling rettede jeg den Forespørgsel til Ordførerne for de tre Partier, om Lovforslaget efter de Herrers Mening skulde betragtes som et Ultimatum, saaledes at enhver Ændring i det vilde være udelukket. Hertil svarede Venstres Ordfører, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), at Lovforslaget selvfølgelig ikke var noget Ultimatum, og at der kunde ændres deri, selv om Ændringer i Lovforslaget vilde forhale eller vanskeliggøre det af det ærede Medlem ønskede Resultat. Det ærede 10de Medlem for Hovedstaden (Borgbjerg) sluttede sig til disse Udtalelser. Da Lovforslaget altsaa hverken fra Venstres eller Socialdemokraternes Side blev betragtet som et Ultimatum, stillede jeg Forslag om Udvalg.

I Udvalget begærede vi Konservative, at der skulde fremlægges en Oversættelse af den Betænkning, som det islandske Suverænetetsudvalg havde afgivet i Anledning af Forbundsloven. Denne findes

som Bilag til Folketingsudvalgets Betænkning, og baade Suverænetetsudvalgets Flertals og Mindretals Udtalelser er af stor Interesse. I vor Mindretalsbetænkning har vi citeret enkelte af disse Udtalelser. Er der ikke opnaaet andet ved Sagens Henvi- sning til Udvalg, saa er der i hvert Fald opnaaet det, at dette til Belysning af Sagen saa værdifulde Dokument er blevet tilgængeligt for Offentligheden.

I Udvalget har de Konservative stillet Ændringsforslag. De var ikke mange, de var heller ikke indgribende, og de udtømte paa ingen Maade vore Ønsker med Hensyn til en anden Affattelse af Forbundsloven. Men havde man taget Hensyn til disse Ændringsforslag, vilde dog nogle af Lovforslagets mest fremtrædende Mangler være blevet afhjulpet. Saaledes vilde de have fjernet den Uoverensstemmelse, som der ifølge vor Opfattelse er mellem den Dansk-Islandske Forbundslov og den danske Grundlov, de vilde have udfyldt Lakuner i § 6 om dansk og islandsk Statsborgerret, og de vilde have sikret den gensidige Fiskeriret udover den Tid, Forbundsloven kan opsiges.

Imidlertid viste det sig hurtigt, at Udvalgets Flertal overhovedet ikke kunde tænke sig Muligheden af at foretage selv den mindste Ændring i Lovforslaget, den være sig af reel eller formel Natur. Det er en Strid om Ord, hvorvidt man herefter vil betegne Lovforslaget som et Ultimatum eller ikke fra de tre Partiers Side; realiter er det et Ultimatum, naar der i Lovforslaget ikke maa rettes en Tøddel. Under disse Omstændigheder fandt vi ingen Anledning til at opretholde vore Ændringsforslag og føre dem frem til Afstemning her i Tinget. Vi havde ønsket at yde vor Medvirken til, at Loven kunde faa en efter vort Skøn dog noget mere tilfredsstillende Affattelse. Det var ikke, som den højtærede Statsminister sagde forleden, en Fjer i Hatten, vi tragtede efter, det var ikke en politisk Intrige eller en politisk Manøvre, der var vort Maal.

Ordføreren (Borgbjerg): Jeg kan ikke erkende, at det ærede Medlem har Ret i, at dette Lovforslag fra Flertallets Side er blevet fastholdt som realiter et Ultimatum, thi de Herrer havde jo Ret til at stille Ændringsforslag og Ret til at fastholde dem og føre dem frem til Afstemning, men fra Flertallets Side har vi virkelig ogsaa Ret til at gaa imod saadanne Ændringsforslag; det er et Flertals Ret i dette Ting og i det andet Ting. Men derfor bliver Lovforslaget ikke noget Ultimatum. Vi har blot ikke ment, at disse Ændringsforslag var af en